

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Cdo/125/2013
Identifikačné číslo spisu:	6412214133
Dátum vydania rozhodnutia:	26.02.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Bajánková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:6412214133.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa F., bývajúceho v I., zastúpeného JUDr. Viktorom Šurkom, advokátom so sídlom v Žiari nad Hronom, SNP č. 120, proti odporkyni V., bývajúcej v I., prechodne bývajúcej v B., o zrušenie vyživovacej povinnosti a o vzájomnom návrhu odporkyne na zvýšenie vyživovacej povinnosti, vedenej na Okresnom súde Žiar nad Hronom pod sp. zn. 4 P 146/2012, o dovolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 26. februára 2013 sp. zn. 13 CoP 20/2013, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Odporkyni náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Okresný súd Žiar nad Hronom rozsudkom z 9. januára 2013 č.k. 4 P 146/2012-42 zrušil vyživovaciu povinnosť navrhovateľa k odporkyni ustálenú rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom z 13. júla 2010 sp. zn. 8 P 143/2010 vo výške 160 € mesačne, počnúc dňom 15.10.2012. Návrh odporkyne na zvýšenie vyživovacej povinnosti zamietol a odporkyňu zaviazal zaplatiť navrhovateľovi trovy právneho zastúpenia. Zrušenie vyživovacej povinnosti medzi navrhovateľom a jeho plnoletou dcérou, počnúc 15.10.2012 (okamihom podania návrhu na súd) odôvodnil tým, že na strane plnoletej odporkyne sa zmenili pomery, nakoľko sa prestala prostredníctvom dennej formy štúdia pripravovať na výkon budúceho povolania, zamestnala sa, v dôsledku čoho je už schopná sa sama živiť. Z rovnakých dôvodov súd zamietol vzájomný návrh odporkyne na zvýšenie vyživovacej povinnosti voči navrhovateľovi. O náhrade trov konania, s ohľadom na plný úspech navrhovateľa v konaní, súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p.

Na odvolanie odporkyne Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom z 26. februára 2013 sp. zn. 13 CoP 20/2013, zmenil napadnuté rozhodnutie v časti o zrušení vyživovacej povinnosti počnúc dňom 15.10.2012 tak, že vyživovaciu povinnosť navrhovateľa k odporkyni, ustálenú skorším súdnym rozhodnutím, zrušil počnúc dňom 9.1.2013. Výrok o zamietnutí návrhu odporkyne na zvýšenie vyživovacej povinnosti zostal rozhodnutím odvolacieho súdu nedotknutý. Výrok o náhrade trov konania

zmenil tak, že navrhovateľovi náhradu trov konania pred súdom prvého stupňa nepriznal a odporkyni nepriznal náhradu trov odvolacieho konania. Zmenu v časti stanovenia okamihu zániku vyživovacej povinnosti navrhovateľa voči odporkyni odôvodnil tým, že až okamihom prerušenia štúdia odporkyne na Strednej odbornej škole obchodu a služieb v Žiari nad Hronom t.j. 9.1.2013, stala sa odporkyňa schopnou sama sa živiť a nie okamihom podania žaloby. V čase podania žaloby (15.10.2012), bola odporkyňa stále študentkou dennej formy štúdia, odkázanou na plnenie vyživovacej povinnosti zo strany otca. Zmenu výroku o náhrade trov konania pred súdom prvého stupňa, odôvodnil poukazom na § 150 O.s.p., a dôvody hodné osobitného zreteľa videl v tom, že v konaní ide o vyživovaciu povinnosť medzi rodičmi a deťmi, pričom v minulosti bola vyživovacia povinnosť plnená dobrovoľne. Náhradu trov odvolacieho konania procesne úspešnej odporkyni nepriznal, taktiež z dôvodov hodných osobitného zreteľa (§ 150 O.s.p.), lebo relevantné skutočnosti (okamih prerušenia štúdia) uviedla odporkyňa až v odvolacom konaní.

Proti rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie navrhovateľ a žiadal, aby dovolací súd zrušil napadnuté rozhodnutie a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. V dovolaní namietal, že rozsudok odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p) a bol vydaný v konaní, ktoré je postihnuté inou vadou konania, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) V tejto súvislosti tvrdil, že odporkyňa nadobudla schopnosť sama sa živiť už získaním výučného listu a vysvedčenia o záverečnej skúške z 27. júna 2012. Tvrdil, že v danej veci mal byť vydaný rozsudok pre uznanie nároku podľa zmysle § 153a ods. 1 O.s.p., pretože odporkyňa vo svojom podaní (č. 1. 35) uznala jeho nárok. Namietal, že odôvodnenie rozhodnutia je nedostatočné, nezrozumiteľné, nepreskúmateľné a to tak v časti týkajúcej sa vecí samej, ale i výroku o náhrade trov konania.

Odporkyňa vo vyjadrení k dovolaniu navrhla, aby ho dovolací súd ako neprípustné zamietol. Uviedla, že nemienila svojím skorším podaním uznať nárok navrhovateľa a tak naplniť podmienky pre vydanie rozsudku pre uznanie nároku. Poprela tvrdenia navrhovateľa, že by sa po získaní výučného listu prestala pripravovať na budúce povolanie. Naopak, naďalej bola študentkou na podklade tzv. individuálneho študijného plánu a v zahraničí sa dočasne zdržiavala kvôli liečeniu jej zdravotných problémov. Rozhodnutie súdu o náhrade trov konania pokladala rovnako za vecne správne.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) najskôr skúmal, či tento mimoriadny opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému je dovolanie prípustné.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti rozsudku. Prípustnosť dovolania proti rozsudku odvolacieho súdu upravuje Občiansky súdny poriadok v ustanovení § 238 O.s.p. V ustanoveniach § 238 ods. 1 až ods. 3 O.s.p. zákon vymedzuje pozitívne, proti ktorým rozsudkom odvolacieho súdu, s uvedením atribútov týchto rozhodnutí, je prípustné dovolanie. V ustanoveniach § 238 ods. 4 a ods. 5 O.s.p. vymedzuje negatívne, v akých právnych veciach (s ohľadom na predmet konania) nie je dovolanie proti rozsudkom odvolacích súdov prípustné.

Podľa § 238 ods. 4 O.s.p. dovolanie nie je prípustné vo veciach upravených zákonom o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov okrem rozsudku o obmedzení alebo pozbavení rodičovských práv a povinností, alebo o pozastavení ich výkonu, o priznaní rodičovských práv a povinností maloletému rodičovi dieťaťa, o určení rodičovstva, o zapretí rodičovstva alebo o osvojení.

V prejednávanej veci sa navrhovateľ v zmysle § 78 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. domáhal zrušenia svojej vyživovacej povinnosti voči plnoletej dcére z dôvodu zmeny pomerov. Predmetom tohto konania teda bola právna vec upravená zákonom o rodine, v prípade ktorej je dovolanie vylúčené ustanovením §

238 ods. 4 O.s.p. preto z ustanovení § 238 O.s.p. prípustnosť dovolania navrhovateľa nevyplýva.

Prípustnosť dovolania by v preskúmvanej veci prichádzala do úvahy, len ak by v konaní došlo k niektorej z procesných väd taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p. Povinnosť dovolacieho súdu skúmať, či nedošlo k vade tejto povahy, vyplýva z § 242 ods. 1 O.s.p. Podľa ustanovenia § 237 O.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu (aj uzneseniu), ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 237 O.s.p. ale nie je významný subjektívny názor účastníka konania tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je, že tejto procesnej vade skutočne došlo.

Dovolateľ procesné vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. nenamietal a žiadna z týchto väd ani v dovolacom konaní nevyšla najavo. Preto ani z ustanovenia § 237 O.s.p. nevyplýva prípustnosť dovolania navrhovateľa.

V dovolaní navrhovateľom uplatnené dovolacie dôvody t.j. že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) a nesprávne právne posúdenie veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), sú síce samostatnými dovolacími dôvodmi, ale tieto v dovolaní uplatnené dovolacie dôvody sami o sebe prípustnosť dovolania navrhovateľa nezakladajú. S ohľadom na vyššie uvedené sa dovolací súd nezaoberal otázkou, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu je postihnuté tzv. inou vadou konania alebo či spočíva na nesprávnom právnom posúdení, pretože touto otázkou sa môže zaoberať iba vtedy, ak dovolanie smeruje proti takému rozhodnutiu odvolacieho súdu, proti ktorému zákon (O.s.p.) pripúšťa podať dovolanie.

Keďže navrhovateľ v dovolaní napádal aj rozhodnutie odvolacieho súdu vo výrokoch o náhrade trov konania, záverom dovolací súd dodáva nasledovné. Výrok o náhrade trov konania, ktorý napriek tomu, že bol súčasťou rozhodnutia súdu vydaného vo forme rozsudku, má povahu uznesenia o náhrade trov konania (§ 167 ods. 1 O.s.p.). Takéto uznesenie (o trovách konania) je v zmysle § 239 ods. 3 O.s.p. zaradené medzi uznesenia, v prípade ktorých je prípustnosť dovolania taktiež zákonom výslovne vylúčená. Dovolanie navrhovateľa by v dôsledku toho mohlo byť procesne prípustné, len ak by v konaní došlo k niektorej z procesných väd, ktoré sú uvedené v § 237 O.s.p. (porovnaj tiež rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. októbra 1998 sp. zn. 5 Cdo 69/98, ktorý bol publikovaný ako R 117/1999). Ako už súd vyššie konštatoval v konaní, ale nedošlo k niektorej z väd zmätočnosti konania podľa § 237 O.s.p. preto nie je dovolanie ani proti uzneseniu o náhrade trov konania prípustné.

Keďže prípustnosť navrhovateľovho dovolania nemožno vyvodiť z ustanovení § 238 O.s.p. ani z § 237 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky odmietol jeho dovolanie podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné. So zreteľom na dôvody odmietnutia dovolania (procesná neprípustnosť dovolania) sa dovolací súd nezaoberal napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní nebol navrhovateľ procesne úspešný a z toho dôvodu mu nevzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Na druhej strane odporkyni ako procesne úspešnej účastníčke, dovolací súd nepriznal náhradu trov dovolacieho konania, pretože si toto právo príslušným návrhom v konaní neuplatnila. O náhrade trov dovolacieho konania dovolací súd rozhodol podľa 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 151 ods. 1 O.s.p.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.